

Environmentalistika a právo

Josef Klinda: **Environmentalistika a právo**. Vydalo Ministerstvo životného prostredia, Bratislava 1995, 455 strán.

Zoznam právnych predpisov z oblasti ekológie, environmentalistiky a fyziotaktiky, domácich i zahraničných, ich výklad, ako i charakteristiku pojmov použitých v príslušných legislatívnych normách obsahuje publikácia s názvom *Environmentalistika a právo* s podnadpisom *Krátky slovník environmentálneho práva*. Je rozčlenená do šiestich tematických blokov. Prvý, ktorý možno považovať za úvod, prináša odborný výklad pojmov z oblasti všeobecnej a krajinnej ekológie, environmentalistiky, fyziotaktiky a ostatných príbuzných disciplín. Súčasťou tohto bloku je aj analýza historického vývoja pojmov, ako aj ich aplikácie u nás. Ďalšia časť *Slovník environmentálneho práva* predstavuje súbor environmentálnych pojmov používaných v príslušných právnych normách, predovšetkým v zákonoch. Nadväzuje naň zoznam všeobecne záväzných právnych predpisov z oblasti environmentalistiky, ekológie a fyziotaktiky na Slovensku a zoznam medzinárodných dohovorov s environmentálnym zameraním.

Pojmy a zoznamy týchto častí sú zoradené do pätnástich tematických skupín:

- životné prostredie, jeho tvorba a ochrana,
- spôsob života, ochrana zdravia obyvateľstva a životných podmienok,
- tvorba krajiny a územný rozvoj,
- ochrana kultúrneho dedičstva v krajine,
- ochrana prírody a krajiny,
- chemické látky a environmentálne riziká,
- ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy,
- ochrana, bilancia a využívanie vôd,
- odpady a odpadové hospodárstvo,
- ionizujúce žiarenie a jadrová bezpečnosť,
- environmentálna bezpečnosť a vhodnosť stavieb,
- ochrana horninového prostredia, vy-

užívanie ložísk nerastov a geologické práce,

- ochrana a využívanie pôdy a lesa,
- ochrana zveri, rýb a včiel,
- veterinárna starostlivosť a ochrana zvierat.

Zoznamy dopĺňajú výňatky z environmentálneho práva Slovenskej republiky. Veľmi cennou súčasťou tohto bloku je nová sústava chránených území, zoznam chránených oblastí prirodzenej akumulácie vôd, zoznam pamiatkových rezervácií, zón a národných kultúrnych pamiatok. Táto časť je bohato ilustrovaná schémami objasňujúcimi vybrané pojmy jednotlivých právnych noriem. Záverečnú časť tvorí rozsiahly súbor literárnych pra-

meňov a prehľad použitých pojmov.

Je to jediná publikácia z oblasti environmentálneho práva na Slovensku v období veľkých zmien legislatívy, podmienených vznikom nových koncepcií a prístupov v ochrane a tvorbe krajiny a životného prostredia. Môže byť praktickou pomôckou pre pracovníkov štátnej správy, územných plánovačov, vedeckých pracovníkov, pedagógov, študentov ekológie a environmentalistiky i pre všetkých pracovníkov, orientovaných na ochranu a tvorbu krajiny a životného prostredia.

Jediným problémom je skutočnosť, že táto účelová publikácia MŽP SR je ťažko dostupná.

Zita Izakovičová

Vplyvy na životné prostredie legislatívne

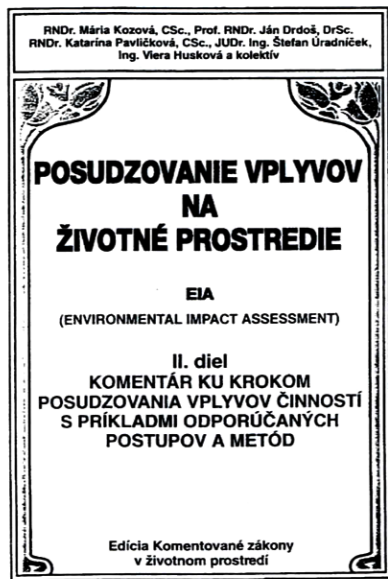
Mária Kozová, Ján Drdoš, Katarína Pavličková, Štefan Úradníček, Viera Husková a kol.: **Posudzovanie vplyvov na životné prostredie. II. diel Komentár ku krokom posudzovania vplyvov činností s príkladmi odporúčaných postupov a metód**. Edícia Komentované zákony v životnom prostredí. ŠEVT, Bratislava 1995, 184 strán.

Koncom r. 1995 vyšiel II. diel odbornej publikácie *Posudzovanie vplyvov na životné prostredie*. Túto, viac ako 180 stranovú príručku k zákonu NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, napísal erudovaný 13-členný kolektív pod vedením Márie Kozovej a Jána Drdoša. Časť tohto kolektívu stála pri zrode nielen samotného zákona a prvého dielu "Posudzovania vplyvov na životné prostredie", ale aj pri zrode mnohých ekologických štúdií, ktoré rozpracúvajú túto problematiku. Je potešiteľné, že sa nezabúda na vysvetľovanie para-

vého znenia zákona pre potreby užívateľa. Čitateľom časopisu *Životné prostredie* nie je tento zákon neznámy, bolo mu venované celé číslo 2/1994.

Obsah príručky je členený podľa spomínaného zákona. V úvodnej časti sa rozoberá význam zákona a vymenúvajú činnosti podliehajúce hodnoteniu. Uvádza sa tiež postup pri tých činnostiach, ktoré nedosahujú síce prahové hodnoty, ale nachádzajú sa v citlivom alebo silne zaťaženom prostredí.

Dôkladne sa rozoberajú najmä dve časti zákona, a to náležitosti zámeru a správa o hodnotení. Sú to kľúčové body zákona, ktoré autori dopĺňajú ďalšími informáciami potrebnými na čo najlepšie vypracovanie zámeru a správy. Dozvieme sa, kde možno získať potrebné informácie, aké metódy použiť pri spracovaní, doplnené ukázkami odporúčaných postupov a metód a pod. Sú to všetko informácie, ktoré sa zo zákona nedozvieme, a preto sa im tu venuje väčšia pozornosť. Ďalšie časti, ako zisťovacie konanie, posudok a záverečné stanovisko sú závislé od stanoviska MŽP SR a do týchto krokov navrhovateľ i riešiteľ predkladaného posúdenia vstupujú minimálne. Špeciálny bod tvorí práca s verejnosťou (verejná prerokovanie zámeru s obyva-

teľmi dotknutej obce, s navrhovateľom a spracovateľom) s uvedením príkladov riešenia.

Súčasťou publikácie je plné znenie spomínaného zákona s prílohami 1–7,

ako aj komentár k zákonu NR SR č. 52/1995 Z. z. o zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie. Publikáciu uzatvára príloha "Program monitorovania vplyvov činností na životné prostredie" a "Terminologický slovník z oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie", v ktorom sú vysvetlené najfrekvencovanejšie termíny používané v publikácii. Škoda, že všetky termíny neobsahujú aj anglický ekvivalent.

Komentár približuje veľmi dôležitý a pre prax mimoriadne závažný zákon, preto by sa mala táto publikácia stať súčasťou príručnej knihovničky každého, čo pracuje s posudzovaním nových aktivít v krajine. Možno ho využiť aj ako vhodný materiál pre pedagógov i poslucháčov vysokých škôl, právnikov, v úradoch životného prostredia i pre potreby širokej odbornej i laickej verejnosti. Knihu si možno kúpiť v predajni ŠEVT na Štefánikovej ul. č. 14 v Bratislave.

Tatiana Hrnčiarová

Národné parky sveta

Giuseppe Grazzini: **Národní parky světa**. Preklad z anglickej verzie **National Parks of the World**. Crescent Books, New York 1991. Vydalo Nakladatelství Slovart, spol. s r. o., Praha, 1994. Texty o slovenských a českých národných parkoch doplnili Peter Mariot a Pavel Kovář. 163 celostranových farebných ilustrácií, 79 far. a 93 č.-b. máp. 260 s.

Kniha talianskeho autora Giuseppe Grazziniho zaujme na prvý pohľad predovšetkým prekrásnou obrazovou časťou. Neposkytuje síce kompletne informácie o všetkých národných parkoch sveta (ich presný počet ani nie je známy), ale slovom i obrazom predstavuje tie najznámejšie z nich. V českej verzii sa nachádza opis 87 národných parkov – sú v nich zahrnuté aj všetky

české a slovenské územia zaradené do tejto kategórie.

V úvodnej kapitole sa autor podrobne venuje histórii národných parkov, ďalšie kapitoly sú obrazové, členené podľa jednotlivých kontinentov. Informatívna textová časť o jednotlivých národných parkoch je veľmi prehľadná, ale aj veľmi stručná. Každému zo spomínaných 87 území, usporiadaných ako v obrazovej časti knihy, bez ohľadu na jeho význam z hľadiska rozlohy či iné špecifiká, je venovaný 1 stĺpec, ktorý začína mapkou. Nasledujúca informácia encyklopedického charakteru o rozlohe, flóre, faune a pod. zdôrazňuje zvláštnosti jednotlivých území.

Táto nádherná obrazová publikácia iste poteší nielen každého milovníka prírody, ale aj každého obdivovateľa krásy.

Marta Círanová

Kalendárium

4.–6. 6. 1966 – Banská Bystrica – I. celoslovenská konferencia **Krajina, človek, kultúra**. Usporiadateľ: Slovenská agentúra životného prostredia v Banskej Bystrici v spolupráci s viacerými organizáciami a inštitúciami. Zámerom konferencie je hľadanie súvislostí a styčných bodov rôznorodých profesií, ktorých sa týka problematika krajiny, sídla a kultúry a hľadanie možností vzájomnej spolupráce.

16.–18. 9. 1996 – Zvolen – I. jubilejná konferencia **Trvalo udržateľný rozvoj krajiny a ochrana životného prostredia** v budove Technickej univerzity vo Zvolene pri príležitosti 5. výročia vzniku Fakulty ekológie a environmentalistiky TU. 16. 9. sa uskutočnil slávnostné zasadnutie vedeckej rady FEE TU a akademickej obce, 17. a 18. vedecko-odborné podujatia: *Biosférické rezervácie na Slovensku* (odborný gestor – prof. Ing. Rudolf Midriak, DrSc.), *Ekológia a tvorba sídelnej a poľnohospodárskej krajiny* (odborný gestor – doc. Ing. Ján Supuka, DrSc.), *Hodnotenie a riešenie kvality životného prostredia* (odborný gestor – doc. Ing. Jozef Pajtk, CSc.), *Ekologické vedomie a ekologická výchova* (odborní gestori – PhDr. Peter Krchnák, CSc., doc. RNDr. Ladislav Miklós, DrSc.). Prihlášky na tieto podujatia zasielajte odborným gestorom na adresu: FEE TU, T. G. Masaryka 24, 960 53 Zvolen.

1. 10. 1996 – uplynie 5 rokov ako začala svoju činnosť a prijala prvých študentov Fakulta ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene.

